

om, at de gaar saa højt op, som den højtærede Konseilspræsident nævnedes, at man kunde komme op til en Rente af 20—30 pCt., man maa vist langt længere ned. Aagerbegrebet maatte i alt Fald referere sig til den Kapital, som oprindeligt er sat i Ejendommen, altsaa til den Købesum for Ejendommen; som Arvefæsteafgiften skal forrente, og ikke, som en Ytring af Konseilspræsidenten kunde tyde paa, til den Købesum, som den senere Erhverver maa ske har betalt.

Saa nævnedes den højtærede Konseilspræsident Forpagtningsafgifterne og fremhævedes, at disse i stort Omfang har været Genstand for Regulering fra Lovgivningsmagtens Side. Ja, det er rigtigt, men jeg tror rigtignok ikke, man skal kunne pege paa Tilfælde, hvor Reguleringen har haft en saadan Karakter, som her er Tale om, hvor man ligefrem betager den paagældende berettigede en Del af hans Afgift. Hvad Forpagtningsafgifterne angaar, erkendte den højtærede Konseilspræsident, at Forholdet er mere tvivlsomt, men mente, at man kunde forsvare Reglerne, fordi der kun var Tale om et Moratorium. Jeg tror dog nu, som jeg allerede i Gaar havde den Ære at udvikle, at der er Tale om noget andet og mere end et Moratorium; saaledes som Forslaget er affattet i Folketinget, er det ganske klart, og det gaar jeg ogsaa ud fra efter den højtærede Landbrugsminister Udtalelse, at han er enig med mig i, jeg skal blot bemærke, naar den højtærede Landbrugsminister siger, at jeg kunde have sparet mig mine Bemærkninger i Gaar, at jeg meget vel havde hørt, at den højtærede Landbrugsminister nævnedes, at der maatte foretages Ændringer i det af Folketinget vedtagne Lovforslag; men jeg mener ikke, at der derfor var Anledning for mig til at undlade at kritisere det paagældende Lovforslag, der dog foreligger vedtaget i Folketinget, efter Regeringens Mening endogsaa med stor Vægt. Den højtærede Landbrugsminister er jo ikke den autentiske Fortolker af det, der vedtages i Folketinget. Men dernæst kom jeg i mit Foredrag i Gaar ind paa den højtærede Landbrugsministers egne Betragtninger. Jeg fremhævede netop de Ændringer, den højtærede Landbrugsminister havde stillet i Udsigt, og jeg mente, at Ordningen derved blev en hel Del forbedret i Forhold til, hvad der var vedtaget i Folketinget, men jeg havde Lejlighed til at paavise, at man alligevel ingenlunde er sikker paa, som den højtærede Landbrugsminister mente, at der

kun blev Tale om et Moratorium. Der vil ganske vist blive en fuldstændig Udjævning, hvis man tænker sig, at Kornpriserne i Aarene efter 1914 gaar ned til det samme Niveau, hvorpaa de stod i Aarene før 1914; men hvis Kornpriserne i Aarene efter 1914 gaar op over dette Niveau, bliver der ikke Tale om nogen Udjævning. Jeg oplyste, at hvis man tænker sig — det er kun et Regneksempel —, at Kornpriserne for 1911—12—13 havde været 12 Kr., at de i Aar var 20 Kr. og i de 3 følgende Aar, i 1915—16—17, 14 Kr., saa vilde Nyderen i 1914 tabe 6 Kr. pr. Td. Byg, han skal have, medens han i de 3 følgende Aar vilde faa godtgjort 3 Kr., hvorimod han taber de andre 3 Kr., altsaa den anden Halvdel. Man kan ikke sige, at dette kun er et Moratorium.

Men hvad man endogsaa mener om dette, er der et Hovedpunkt, som den højtærede Minister ikke kom ind paa, det er Forholdet til Kapitelstaksten for 1914, dette, at man giver Loven tilbagevirkende Kraft. Ligesom den højtærede Minister havde Ret i, at Lovgivningsmagten kunde forandre Forholdet for Fremtiden, maa jeg fremdeles fastholde, at det vil være i Strid med Grundlovens § 82 at forandre Ydelsen efter den lovligt satte Kapitelstakst. Naar den er sat, er det givet, ikke blot, at Afgiftsnyderen skal have en vis Afgift, men ogsaa, at han skal have et ganske bestemt Beløb. Det, at dette Beløb hidrører fra en Afgift af en fast Ejendom, er paa en vis Maade blevet en historisk Kendsgerning; men det, han skal have, er et bestemt Beløb, og det bliver det lige godt, enten det hidrører fra en Afgift paa fast Ejendom eller fra en anden Aarsag; og naar man ikke berøver andre Kreditorer nogen Del af deres Ret, er man selvfølgelig ogsaa ubeføjet til at gribe ind overfor dem, der skal have en Afgift af en fast Ejendom. De har, ved at Aaret er udløbet, ved Kapitelstakstens Fastsættelse, erhvervet sig en sikker, fast, aritmetisk bestemt Ret, som man ikke kan tage fra dem.

Saa omtalte den højtærede Konseilspræsident, at hvis Kapitelstaksten var gaaet meget stærkt ned, vilde Lovgivningsmagten uden al Tvivl være kommet Nyderne til Hjælp. Ja, Lovgivningsmagten vilde være kommet dem til Hjælp; Lovgivningsmagten vilde have foranlediget, at man af Statens Midler erstattede de paagældende i alt Fald en Del af det Tab, de led. Men jeg vilde dog nok se, om Lovgivningsmagten